

СКАЛА ВІКІВ
Іншої підвалини ні
Хто не може заложити
Викуп За Всіх

"СТОРОЖЕ! ЯКА ПОРА НОЧІ?"
"Нагромадить поранок, та ще ніч" Іса. 21.

WATCH TOWER * * * * * Ukrainian Edition

Vol. III September 1st, 1926 No. 9
РОКУ БОЖОГО 6054 ВЕРГ

З М І С Т :

Конвенції в Європі	
Господня праця між нашим народом	
Ключі апостола Петра	135
Бог дає манну	139
Мудра порада Стра	141
Вечір молитви і слова до розважування	143
Не лякайся мале стадо	144

„Став же я неначе на варті і, стоячи мов би на башті, роздумував, що скаже він мені, що відповідь на мою жалобу.” — Аввагум 2:1.

© W.T.B.&T.S.

На землі переполох народів у заколоті, як зареве море та філі [взбудені, невдоволені маси]. — охороняють люде від страху та дождання того, що прийде на вселенну [на всіх людей]: сили бо небесні [церков] захищаються... Як побачите, що се стається, знайте, що Царство Боже близько. — Випростуйтесь і підіймайте голови ваші, радуйтеся, бо наблизилось викуплення ваше. — Євангелі: Маттея 24:33; Марка 13:29; Луки 21:25-31.

СЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

СЕЙ журнал служить головню на се, аби подавати пояснення до св. Письма і поученя з него. Заложений (1884. р.) в англійській мові, аби ширити науку Ісуса Христа, він не тільки допомагає дітям Божим при студійованю св. Письма, але також подає, коли Товариство має свої конвенції, повідомляє о приході представителів Товариства так званих „пильгримів“ і подає звіти з конвенцій.

Наші так звані „Верійські лекції“ подають і пояснюють в приступний спосіб „ВИКЛАДИ СВ. ПИСЬМА“, видані товариством і є дуже помічні всім тим, хто хоче досягнути почетний ступень т. зв. „Вербі Деї Міністер“ (В. Д. М. — V. D. M.), що означає: Слуга Слова Божого.

Сей журнал боронить головню сеї єдиної і правдивої підстави надії Християн, котру загально всі відкинули, іменню ВИКУП (відкуплене) дорогоцінною кровю (смертю) „чоловіка Ісуса Христа, що дав себе на ВИКУП (як відповідну ціну) за всіх“ (1. лист Петра 1:19; 1. лист до Тимотея 2:6). Будуючи отже на тім певнім фундаменті: золото, срібло і дорогі каміня-жемчуги слова Божого (1. до Коринтян 3:11-25; 2. Петра 1:5-11), дальшею цілею сего журналу є показати всім: яка є спільність тайни, котра була укрита в Бозі . . . , щоби тепер обявилась через Церкву всяка премудрість Божя“ — „котра в інших родах (віках) не була обявлена синам людським так, як тепер є вона обявлена.“ — до Ефесян 3:5-10.

Сей журнал є незалежний від всяких партій, сект або віроісповідань, яких собі натворили люде; а старасться кожде своє слово підпорядкувати у всім під волю Божу в Христі, як учить сего св. Письмо Дятого може сміло говорити і розбирати кожде слово, яке голосив Ісус, — відповідно до сего, як нам Бог уділить своєї мудрости порозуміти Його слово. Наше становище не є догматичне, але певне; бо що знаємо, се твердимо, маючи сильну віру в Божі обітницї, які є певні. Ми є як ті, слуги, котрі виконуємо Його службу; дятого рішене наше, що має бути поміщене в сім журналі а що ні залежить від сего, як ми розуміємо Його волю, науку Його слова, аби скріплити Його людей в ласці Божій і в знаню. Тому не тільки просимо наших читачів, але домагаємось від них, аби досліджували кожде написане тут слово при помочи неомильного слова Божого, і тому для легшого провіреня наводимо звичайно голос/ і стих з Пророків і Апостолів.

СВ. ПИСЬМО ВИРАЗНО І ЯСНО УЧИТЬ НАС:

ЩО ЦЕРКВА — се „храм живого Бога“, се особливше „діло рук Його;“ що будова її відбувалася через цілий Євангельський вік, — се є від часу, як Ісус Христос стався Відкупителем цілого світа і Угольним каменем свого храму. Через сей то храм, скоро буде він докінчений, Бог зішле благословенне на „всіх людей“ і тоді вони будуть мати приступ до Него. — 1. до Коринтян 3:16, 17; до Ефесян 2:20, 22; 1. Мойсея 28:4; до Галат 3:29.

Що хто в тім часі увірить в ЖЕРТВУ ХРИСТА ЗА ГРІХ і посвятиться Йому, сего буде Він неначе обтісовати, допасовувати і виглаждувати, а скоро буде готовий і докінчений остатній з тих „живих камінів“ з „вибраних і дорогих“, тоді великий Майстер-Учитель згромадить їх разом при пернім воскресеню. Тоді ся Церква буде наповнена Його славою і станеться місцем стрічі між Богом а людьми через цілих тисяч літ. — Одкрите 15:5-8.

Що підставою надії так для Церкви, як і для світа є се, що „Ісус Христос з ласки Божої пожив смерти за „всіх“, стався „викупом за всіх“ і, що Він буде „правдивим світлом, що просвічає КОЖДОГО ЧОЛОВІКА, що приходить на світ“ у „властивім на се часі.“ — до Жидів 2:9; Иоан 1:9; до Тимотея 2:5,6.

Що надією Церкви є, що вона буде такою, яким є її Господь, буде „бачити Його таким, яким Він є,“ буде „учасником Божої природи“ і буде мати участь в Його славі, як Його співнаслідник. — 1 Иоана 3:2; Иоан 17:24; до Рим. 8:17; 2 Петра 1:4

Що в теперішнім часі Церква, святі мають себе видосконалити, усвершити до служби в будучности; мають розвинути в собі всяку ласку; бути свідками Божими перед світом і пригтовити себе на царів і священників в будучих віках. — до Ефесян 4:12; Маттея 24:14; Одкрите 1:6; 20:6.

Що надія світа лежить в благословеннях, о котрих довідаються і отримають всі люде через Царство Христа, що буде тревати тисяч літ. Всі, що скотять бути послужні законам і їх виповняти, отримають з рук свого Відкупителя і прославленої Церкви все те, що Адам утратив, а всі уперті в злім і непоправні будуть ЗНИЩЕНІ. — Діяння св. Апостолів 3:19-23; Ісаїя 35.

WARTOWA BASHTA

Published by WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY,
18 Concord Street, Brooklyn, N. Y.
Yearly Subscription Price: United States, \$1.00; Canada and
Miscellaneous Foreign, \$1.50.
Entered as second-class matter February 14, 1924, at the postoffice
at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

(Сей журнал виходить в кількох мовах)

РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ: Сей журнал виходить під надзором комітету, в склад котрого входять: J. F. Rutherford, W. E. Van Amburgh, J. Hemery, C. E. Stewart, R. H. Barber. Кождий артикул уміщений в англійським журналі читає і одобряє найменше трьох його членів.

Передплату в Сполучених Державах Америки можна посилати Моні ордерами або через Експрес компанію або банковими дрефтами. З Канади і прочих країв треба посилати передплату Міжнародним поштовим переказом.

ПЕРЕДПЛАТА за Вартову Башту на рік виносить: в Сполучених Державах \$1.00, для Канади \$1.50; для Галичини і Волиня 4 золоті пол.; для Чехо-Слованії 30 корон; для Буковини 100 левів; для Франції 17 франків; для Бразилії 10 мільрейсів; для Аргентини 3 пеза. Грошеві моні ордери адресувати тільки так: The Watch Tower 18 Concord St., Brooklyn, N. Y.

УВАГА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ! В нас є такий звичай, що не висилаємо спеціального повідомлення, що отримано належитість ані не повідомляємо, що передплата скінчилася, тільки зазначаємо се побіч адреси.

Для бідних, що не можуть заплатити за наш журнал, а хочуть його читати, висилаємо даром, если о се попросять. Сей журнал виходить раз в місяць. Поодинове число стоїть 10 центів, гуртом 5 центів.

Br. — Д. Хомяк

Simpson, Pa.	Aug. 22
Olyphant, Pa.	" 23
Seranton, Pa.	" 24
Taylor, Pa.	" 25
Edwardsville, Pa.	Aug. 26, 27
Berwick, Pa.	Aug. 28
Frackville, Pa.	" 29
Shenandoah, Pa.	" 30
St. Claire, Pa.	" 31
Colver, Pa.	Sept. 1, 2
Youngstown, O.	" 4-6
New York, N. Y.	Sept. 7

Br. — В. Гайнич

Elmira, N. Y.	Aug. 20
Buffalo, N. Y.	Aug. 21, 22
Hamilton, Ont.	" 23, 24
Brantford, Ont.	Aug. 25
Kitchener, Ont.	" 26
Guelph, Ont.	" 27
Toronto, Ont.	" 29
Detroit, Mich.	Aug. 30, 31
Toledo, O.	Sept. 1
Flint, Mich.	" 2
Cleveland, O.	" 3
Youngstown, O.	Sept. 4-6

ВСІМ СТАРОКРАЄВИМ БРАТАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ ПІД УВАГУ:

Отсим проситья всіх братів і прихильників Правди, котрі бажалиби, щоби відвідав їх паломник, та услужив викладами, та поясненнями о Божім слої, — прошені написати до нас листа, подаючи точну адресу. Також просимо переказати устно другим братам, котрі мали би спомоги про се довідатись. — симо переказати устно братам другим, котрі не мали би спомоги про се довідатись. — Просимо сього не занедбати. — Як буде се волею Божою, маємо надію, що туди в своїм часі прибуде один з братів назначений спеціально на сю ціль.

СТАРОКРАЄВИМ БРАТАМ під увагу: Щоби уникнути непотрібних видатків, подіємо, що Біблії можна набути у Львові:

“Southern Trade”, Pl. Bernadynski 17, Lwow,

Зазначуємо, що зі сею фірмою не маємо нічого спільного, тільки, що там можна набути найдешевше Біблії, ніж звідки инде.

Всі, котрі бажалиби набути нові книжки, як Прапор, Потіха, Фотодрама і Боротьба на небі, або дискусія між священниками а Дослідниками Біблії, як також і Біблію — будуть могли набути впрост з Польщі у Варшаві під Адресою:

M. S. B. P. S., Skrzyńka Pocztowa 248, Warszawa, Polska.

ВАРТОВА БАШТА

Рік III.

Вересень-September, 1, 1926

№. 9.

Конвенції в Європі

Хто посвятився Богу сповняти Його волю і йти слідами Ісуса Христа, сей все і всюди, скільки би їх не було, почувається немов одна велика родина. Такий тішиться. коли чує, як хто працює для справи царства Божого, набирає заохоти і сам так працювати. Він, памятаючи на наміненне ап. Павла: „не покидайте нашої громади,” або не занедбуйте спільно згормаджуватись, радо збирається на спільні зібрання, звані конвенціями (з'їздами). Коли брат або сестра має намір помочи один одному, тоді така конвенція все приносить для всіх велике благословення.

Церква переживає тепер трудні часи, бо сатана і його помічники намагаються всіми силами знищити з лица землі тих, що сповняють заповіді Божі і є добрими свідками для Христа Ісуса. Сатана уживає всіх способів щоби тільки відібрати братам духа і знеохотити їх до дальшої праці; бо як се дасться йому досягнути, тоді вже легше поконати такого брата або сестру.

Бог обіцяв, що хто буде щиро любити Його і Йому довіряти, такого Він охоронить перед всіми покусами і щедро поблагословить. Тому діти Божі з довірем сповідають на сі обітниці, і з більшою ревністю працюють даліше і проповідують царство Боже, яке буде щастем для всіх, а головно для вірних Його слуг. Сатані не в силі знищити діла Господнього. Йому удасться забрати сього і того, що не є вірний і не зовсім посвячений Господу. Хто прийняв правду задля чого іншого, а не із любови до правди і до Бога, такий під нападами сатани упаде. Тому кождий з нас повинен памятати, що любити Бога значить безкористно служити Йому і Його справі. Хто любить Бога, такого Він немов держить на своїй долоні і не дозволить, щоби йому що злого сталося.

БАЗИЛЕЯ — ШВАЙЦАРІЯ

В перших днях місяця мая с. р. відбулася конвенція братів у Базилей в Швайцарії, де взяло участь около 2, 500 братів і сестер. Кождий день приносив для братів нову радість і щастя. Покріплені духом до дальшої праці всі вертали до своїх домів.

В часі конвенції в „день праці” браття спродали більше, як 3,000 книжок. Коли надійшла година висказати свої вражіння, то кождий аж горів з радости, оповідаючи свої пригоди, як люде з великим заінтересованнем принимали від нього радісну вість о зближаючійся царстві Божім.

В понеділок вечером відбувся публичний виклад, на

котрий прийшло більше, як 2,600 ріжних осіб. Присутні з великим заінтересованнем вислухали промови бесідника, і з великою увагою слідили його виводи о зближаючійся царстві Божім, в котрім запанує правда і справедливність і вічне життя на землі. Місцева преса віднеслася до викладу дуже прихильно.

МАГДЕБУРГ — НІМЕЧЧИНА

Як видно Бог благословить працю братів в Німеччині. В Магдебургу наше Товариство набуло дім і заложило свою друкарню, де працюють посвячені руки і доставляють корму для голодних Божого слова. Друкарські машини є невомодні, так що за один день браття можуть видрукувати і приготувати до продажі 6,000 книжок, кожда 400 сторін груба. Машинерія так уряджена, що з одної сторони будинку приходить звитий папір, що йде на пресу, і коли перейде всі машини, то виходить готова книжка. Також Товариство має свою електровню, що достарчує світла і сили до машини. А все то найновішого сорту; і все за дармо, бо учинили се руки посвячених братів механіків, яких в Німеччині є багато.

Товариство також построїло свою галю на сходини братів, де може помістити близько 1,000 осіб; і се також мало що коштувало Товариство, хіба матеріал; а всю роботу брати зробили з охоти.

Словом солодко робиться на серцю чоловіка, коли бачити, як браття звиваються при своїй роботі по фабриці, і чути тільки безнастанний гук машин, звідки виходять книжки, проповідуючі царство Боже.

В Магдебургу нема такої галі, щоби могла помістити всіх посвячених братів, що мали прийти на конвенцію. Тому місцеві браття винайняли одну велику недокінчену галю немов величезне шатро над берегом ріки Лаби, де могло поміститися більше, як 11,750 осіб. А що ся галю не мала стін, то так прирядили, що в потребі могло чути бесіду ще кілька тисяч осіб. В тій цілі поуставляли електричні труби побільшаючі голос бесідника, так що голос міг бути виразно чутий до найдальших кінців галі і поза нею.

Побіч тої галі браття усталили друге велике шатро, що служило за кухню і їдальню. Браття поділили працю між себе, так що в часі обіду в короткім часі всі гості могли отримати їдженне. Страва була проста, але здорова і смачна і тана. Браття наперед накупили все, що було потрібне отже могли за малі гроші продавати, щоби покрити звичайний кошт того. Кождий робив за дармо і охотно.

Конвенція відбулася від 13-16 мая. Рано в день конвенції приїхало три спеціальні поїзди, повні веселих і жвавих жовнівів Царя царів. Богато приїхало автомобілями, мотоциклами і роверами-байсиклями; а кому було близько, то й пішо. В першій засіданні взяло участь 12,000 посвячених братів. Кожде місце в шатрі було зайняте, і багато мусіло стояти коло шатра. На спеціально побудованій платформі пригравала музика, під проводом заводового музиканта, капельмайстра. Орхестра складалася зі 120 членів посвячених братів. Спів і музика те все разом, аж за серце поривало. Німці люблять музику і спів, тому така гармонійна мелодія видобувалася з сердець присутних.

Першу промову виголосив президент Товариства брат Рутерфорд на тему: Цар розпочав своє діло, взявши за підставу слова Псалми 110. Бесідник пояснив, що Ісус Христос навчився послуху через терпіння, і в нагороду за се Отець вивисив Його до найвищого становища в цілій вселенній; що Бог не перешкадавав сатані в його поганім ділі позаяк Бог на все призначив свій час, і що Отець сказав своєму Синови засісти по Його правіці аж до назначеного часу і аж тоді розпічне діло. Ісус бачив, як сатана пригнітав людей, а особливо Церкву Його; як він зневажав імя Боже, але мусів ждати аж Отець скаже Йому ділати.

Дальше, сказав, що коли надійшов той час, Бог післав свого Сина, щоби Він розпочав усувати своїх ворогів, щоби заложити царство Боже; що Він за найпершу річ уважає собі усунути диявола і пімстити за зневагу імени Бога Єгови, і прославити свою Церкву, а опісля зляти благословенство на цілий людський рід. Кожний вірний член церкви знаючи се, радується великою радістю і ще з більшою охотою береться до праці. Він немов чує вже слова свого Господа: Позаяк у малому був еси вірний, над многими поставлю тебе! Увійди в радість Господа-Пана твого.

Хто вірний Господу, сей памятає на заповідь, яку отримала головна Церква: „Ви мої свідки, що я Господь,“ і „ся евангелія царства буде проповідуватись по цілій вселенній на свідоцтво всім народам.“ (Ісаїя 43: 10,12; Мат. 24:14) Тому хто послухний розказови Господа і несе сю радісну новину у світ, сього Господь нагороджає, і він немов вже входить в радіщі Пана свого. При тім пригадав, що за волею Божою зістала куплена друкарня в Німеччині, звідки кождоденно розходиться література по краю, оповіщаючи людей, що царство Боже наближилось, але, що й надходить великий і страшний день Бога вседержителя, коли то Ісус в імени Божім знищить до чиста організацію сатани, і зачне опісля привертати світ до стану першого чоловіка. Всі браття були захочені сею промовою і на запит всі заявили, що ще з більшою охотою возьмуться до праці і будуть проповідувати радісну новину о царстві Божім між своїм народом.

Окрім брата Рутерфорда, котрий мав ще три промови, промовляло багато німецьких братів, загриваючи присутних, щоби всі були вірні на сій дорозі, яку ім

вказав Бог і могли отримати вінець життя.

ПУБЛИЧНИЙ ВИГЛЯД

В п'ятницю вечером відбувся публічний виклад. Була погода, отже тисячі народа, що не могли поміститись в шатрі стояли кругом шатра і з увагою прислухувались бесіді, присутних було около 20,000 люда. Бесідник говорив на тему: Потіха для людей. Представив їм, що правдивим ворогом людей і Бога є духовенство, котре у фальшивий спосіб представляє науку о Бозі і тим самим ошукає людей. Присутні прийняли ці слова з оглушаючим аплявзом. Опісля бесідник представив їм, які благословення принесе царство Боже людем. І довгий час народ не хотів розходитись домів, розмовляючи на повищу тему. Місцеві часописі подали прихильну увагу до сього викладу. Видко, що жителі Магдїбургга люблять правду і хочуть ще більше її пізнати.

На закінчення Конвенції брат Мартин з Брукліна подав перебіг праці за минувший рік аж до конвенції. Розповів, що до сього часу розійшлося вже кілька мільонів „Гарфи Божої,“ котра зістала переведена майже на тридцять язиків. Ся книжка, немов сі лучі сонця розганяють темряву і просвічують людей, і ломить кайдани темноти, в якій довгі віки були закуті многі народи.

Минушого року вийшла цікава книжка „Потіха для Жидів, котрої за короткий час розійшлося пів мільона примірників. Се дальший луч сонця, що розганяє темряву, яка покриває Жидів. В тій книжці доказано на підставі Старого Завіту, чому Ісус Христос міг назвати тодішнє духовенство „кодом гадючим.“ Позаяк вони перші повинні були знати Його своїм Мессією, але замість прийняти, вони розпяли Його на кресті. Ся книжка вже переведена на німецьку, жидівську і єврейську мову.

Окрім вже знаних книжочок, як „Потіха для Людей,“ і „Прапор для Людей,“ Товариство видає в світ нову книжку: „ВИЗВОЛЕННЕ.“ Се буде дуже гарна книжка. (Також переведена на нашу мову і ладиться до друку.) Можна сказати, що се одна з найкращих книжок, які товариство досі пустило в світ. Вона буде дальшим лучем світла, що буде розганяти темряву, яка ще окриває народи.

По нім забрав слово президент Товариства і, взявши за тему слова пророка Ісаїя 62:10, в коротких словах виложив обовязки правдивого Християнина. При тім заявив, що завідатель Товариства в Німеччині, брат Бальзерайт, є знова оскаржений перед судом за розширювання летючок „Оскарження духовенства,“ прийнятої резолюції на конвенції в Коломбос, в Америці. Президент заявив, що Бог дозволив своїм людем зайнятися найважнішим ділом в світі, а то проголошуванням царства Божого на землі. В своїм Слові Бог подає нам свої вказівки, що маємо ділати. Ми знаємо — сказав бесідник — що царство народилось, що Ісус Христос, як головний представитель Бога Єгови йде вперед до побіди; і ми з охотою виконуємо Його розкази.

Пророк Ісаїя 62:10 каже нам, що ми маємо робити в сім часі. Він говорить нам о прятках річах: 1) Що кляса царства мусить перейти через двері; 2) що вони мають приготувати дорогу для людей; 3) що вони мають вирівнати дорогу; 4) що вони мусять позбирати каміння з дороги; і 5) піднести прапор для людей. Такий розказ дає сам Бог. Не тільки маємо прославляти Бога, але також мусимо охотно йому служити. Посвячені мають звертати свої лица в сторону царства. Своїми учинками вони мають показати людям, що вони прямують до сього царства. Все мають ділати для Ёгови Бога і для Його справи.

Ми маємо приготувати дорогу людям на землі. Як се можна учинити? На се Ёгова відповідає: Ви мої сидки, що я Бог. Нема більше свідків Божих на землі, тільки посвячені. Члени Церкви Христової мають сказати людям, що наближається день Ёгови, що Бог посадив свого Царя на престолі в Сионі. Вони мусить сказати людям правду, і тим положать дорогу людям до життя.

Пророк Ісаїя в другім місці (35:8) каже: „І повстане там дорога, а тая дорога назветься *дорогою святою*; і не ходити ме шляхом тим ні один нечистивий.” Се значить, що повстане дорога, котрою будуть ходити самі тільки посвячені Богу. Отсе треба буде також сказати людям.

Відтак вони мають позбирати каміння. Се значить каміння спотикання, о котрі люде спотикалися і падали. Диявол накидав сі каміння. Він постарався о них, а священники посадили їх на дорогі. Самі через се падають і другі люде через них. Вони научили людей такої богохульної науки, що Бог вічно мучить чоловіка за один гріх, що є три боги або трійца богів; що не чоловік є душею, але що в нім десь там сидить якась душа, що царі панують з ласки Божої і т. п. каміння спотикання. Всі ті каміння треба буде наперед позбирати з дороги.

Дальшим каменем спотикання, котрий треба усунути з дороги, се оповістити людям, що сі різні віроісповідання не є Церквою Христа. Вони правда побудували собі величаві будівлі і повісили на них дзвони, але вони не є Христовою інституцією. Вони убираються в довгі ризи і одежі, і носять капелюхи осібні та прибирають лице побожности і кажуть людям: Ви не можете нічого на нас говорити, бо тим зневажаєте церкву, гачите проти Бога. Вони то намовили своїх другів і політикерів і богачів, і ті похвалювали закони їм на користь, а саме, що хто скаже на них яке слово, тим грішить — по їх думці — проти Бога.

Священство ошукало світ і людей, але не зможе ошукати Бога. І тепер надійшов час, коли їх облуда має вийти на верх. Люде мусять спізнати правду о них. Сам Господь розказує своїм людям оповістити правду людям і тим самим поусувати каміння з дороги. Ми маємо уважати собі за обовязок перед Богом і перед ближніми оповістити людям всю правду. Самі маємо узброїтись праведністю і під прапором Царя слави маємо йти вперед аж до побіди, але можемо бути певні, що стріли лихого не нанесуть нам ніякої шкоди. Нехай радість Гос-

подня буде для вас вашою силою!

Опісля Бог каже, що ми мусимо виставити прапор для людей. Сим прапором є прапор Божий. Се прапор вказує людям дорогу до життя і щастя. Він показує славу Божу. Я виджу з ваших очей — говорив бесідник — що ви підете і будете оповідати людям правду і будете прославляти Бога.

Ви є щасливий нарід на світі. Ваші предки перші станули в обороні правди Божого слова. І я вірую, що ваш нарід перший зрозуміє правду і не буде живити своєю кривавицею тих, що називаються клером. Бо сей клер, як і всі вони на цілім світі, зневажали Бога, але тепер надійшов час, щоби люде спізнали правду і щоби правда визволила їх.

Два роки тому, Дослідники Біблії в Америці видали „Оскарження духвенства” і в міліонах копіях розіслали сю відозву по цілім світі. Так само живити своєю кривавицею розійшлося по Німеччині і тисячі німецького народу спізнали з них правду і возрадувались в своїм серці. Але духовенству не було се по нутру. Воно не хотіло, щоби люде довідались о правді, тому пішло до суду і там перед своїми друзями оскаржили Дослідників св. Письма, а головно завідателя Товариства, що вони зневажають церкву, і отже просили їх, щоби суд заборонив Дослідникам св. Письма розширяти сю відозву. Але ми, в імя Бога Ёгови і в імя нашого Господа Ісуса, Царя царів заявляємо їм, що ми їх грозьби не боїмось, ані їх слуг. Ми дальше будемо оповідати людям правду; нехай спізнають Бога і Його Сина і те царство, яке буде щастем всіх людей.

Німецьке духовенство каже, що ми зневажаємо церкву. Ми рішучо протестуємо проти сього їх твердження. Апостол Павло каже, що Церквою є тіло Христа. Бо Церква складається з тих, що є цілковито посвячені Богу. Ніякий суд на світі не може рішити, хто членом Церкви. Тому ніякий суд на світі не може рішити, коли Церква може бути зневажана. Ми проти священників, як людей не маємо нічого; ми тільки виступаємо проти блудів, яких вони в імени Бога навчають людей.

Опісля бесідник відчитав резолюцію, котру присутні одноголосно прийняли. Резолюція була така:

Ми, Дослідники Міжнародного Товариства св. Письма, зібрані на конвенції в Магдебургу заявляємо ось се: Як такі, що посвятилися ступати слідами нашого Господа і Спася Ісуса Христа, уважаємо за свій обовязок і привілей слухати заповідей Божих і учити людей правди Божого слова. Через се ми стали нелюбі священникам різних віроісповідань в Німеччині, котрі постаралися, що деяких наших братів тягали перед суд, маючи на цілі поветримати нашу працю. Головно найбільші атаки звернули вони проти нашого завідателя Товариства в Німеччині. Вони закидують нам, що ми зневажаємо Церкву.

Отсим протестуємо проти їх закидів і переслідувань із сих причин:

По перше: Такі переслідування противорічать Божому слову, і є запереченням релігійної свободи в Німеччині.

Друге: Йдучи за наукою св. Письма як се показано в посланню ап. Павла до Ефесян 1:22 і до Колоссян 1:18, ми віруємо, що Церквою є тіло Христа, зложене з тих, що посвяtilися всецїло Господу, і тому ніякий земський суд не може навіть рішити, хто є членом Церкви, і також не може рішити, хто становить Церкву, і також не може рішити, чи Церква була зневажана, чи ні.

Третє: Ми заперечуємо немов би ріжні віроісповідні церкви в Німеччині становили Церкву Христа, або були її частинок, коли йти по словам св. Письма.

Четверте. Ми держимося того, що німецький нарід має пізнати правду Божого Слова; і ніякі віроісповідання, ні їх священники, ні ніхто в світі не має права накликувати суд, щоб він держав нарід дальше в невідомості, Ми переконані, що священство через довгі віки учило людей блудно, і в злім світлі представляли Бога і Його Сина Господа Ісуса Христа, і так само мильно представляли Божий плян спасення людей і тому ми уважаємо за свій обовязок представити людям правду. Нам не розходиться о гроші, ані о членів. Ми тільки стараємося помочи ближнім пізнати правдиву дорогу. Тому ми звертаємось до всіх людей доброго серця і здорового розуму держави Німеччини і повідомляємо їх, як несправедливо переслідують Дослідників св. Письма. Ми заявляємо щиро, що нашим змаганням є тільки помочи людям спізнати правду. Тому просимо людей доброї волі, щоби пізнавши правдивий стан всього, заперестали переслідувати Дослідників св. Письма.

При тім хочемо згадати, що в часі конвенції спродали браття в самім Магдебургу близько 12,000 книжок. Коли возьмемо на взгляд, що німецький нарід в Магдебургу вже досить купив наших книжок, то можемо із того мати мале повяттє, як сильно народ бажає правди Божого слова. Також годиться спізнати, що журнал: „Золотий Вік” розходиться в 270,000 примірниках місячно. Всесвітна війна принесла велике розчарованне німецькому народови, тому тепер він горнеться до правди цілою силою. Бог допоміг, що війна обробила людські серця і справила під засів Божої правди.

КОНВЕНЦІЯ В ЛОНДОНІ

Господь також обильно поблагословив своїх людей вібраних на конвенції в Лондоні. Хотяй ворог старався пошкодити, але надармо. Кілька тижнів перед тим вибухнув великий страйк в цілій Англії, і всякий рух зістав повстриманий. Хвиля була дуже серйозна. Але військова перемога перемогла, і страйк здусила своєю залізною рукою. Правительство, що складається з дуків і магнатів, побідило робітників, і страйк скоренько закінчився.

На конвенцію прибули брати з ріжних сторін Англії і також з інших країв. Учасників було около 4,000. Хто прибув, той з більшою енергією вертав домів працювати і оповідати царство Боже. Символ хрещення прийняло 184 осіб.

На сій конвенції зістала прийнята резолюція, що буде післана до всіх представителів ріжних держав на світі, під титулом: СЛОВО ДО ПРЕДСТАВИТЕЛІВ ЦАРСТВ СВІТА. Також відбувся публічний виклад на тему: „Чому всі держави так хитаються в своїх основах — лік проти сьому.” Заворушення і неспокій та непевність по причині великого страйку були причиною, що зійшлася масса народу. Величезна саяя не могла помістити напливаючої публіки, тому сотки людей не могло дістатися до середини, і стояли на дворі. При вході салі уставлено електричні побільшаючі голос прилади і дали спромому і їм почути цілий виклад. Крім сього цілий виклад і резолюцію дано до часописей, так, що тисячі народа могли довідатися о причині неспокою на світі, чим се скінчиться і який лік, щоби на світі запанував спокій і мир та гаразд.

Також дано публічний виклад для Жидів, на котрий прийшло велике число їх, котрі з увагою прислухувалися промові, як бесідник на підставі св. Письма виказував їм, що наблизився час, коли вони мають повернути до своєї батьківщини, котру за свої гріхи проти Бога і проти Його Сина, а їх Мессії, вони утратили і були вигнані з неї. По їх лицах було видно, що кожде слово бесідника аж ликали, а очи з радости світилися.

Не пошкодить згадати, що в часі конвенції відбувся „день праці,” в котрім брали участь майже всі учасники, і спродали більше, як 120,000 книжок. Бог також приготовив серця людей на слуханне і прийаттє правди.

ГОСПОДНЯ ПРАЦЯ МІЖ НАШИМ НАРОДОМ

Серед далеко тящих обставин переживає наш нарід, котрий не має такої спромози обявити отверто свою віру. Політичний гнет, котрий розпростерто над цілим нашим народом в старім краю, взбороняє поширенню Правди в такий спосіб, як се діється по інших краях. По друге загальне зубожінне народу, котрий притиснений податками — не має гроша на книжку, чи Біблію. Спродати нема що а заробити тяжко..

Однак найгіршою перешкодою в поширенню Правди — се духовенство. Вони знають добре, що если нарід спізнає Правду, яку учив Ісус Христос і Апостоли, тоді вони не будуть мати що робити між ними. Вони видять, що їх вигідне панське життє кінчиться, тому всіми силами стараються не допустити людей до пізнання Правди. По церквах страшать, щоби не читали наших книжок, а хто має, то щоб спалив. Кажуть, що ми не віримо в Бога, що ми не Християне, словом видумують, що тільки можуть. Але то всьо не допомагає.

Довгі віки ошукуваний нарід видить свою кривду і глядає причини сього. Він переконуюється, що се тяжке горе є по причині упадку роду людського, а ще більше, що священники всіх віроісповідань покинули правдивого Бога і не учили наук, які проповідував Ісус, Син Божий, і тому з їх вини цілий світ пійшов за наукою сатани, котрий за се давав їм гріш і славу і гонори; а дальше спричиняв зависть, гнів і ненависть,

котрі кінчаються кровопролиттям тисячів і мільонів людей і загальним горем на світі.

Тому, як суха земля дощем, — так наш нарід тішиться правдою, коли йому сказати. Скоро хто отримає свої книжки, то сейчас читає і дає другому читати і захоочує ще і других до читання. Книжки ходять з рук до рук від хати до хати і з села до села — та всюди лишають полєкшу на зболілих серцях та бажаннє, щоби вже се царство Боже як найскорше прийшло. Нераз мільонами йдуть, коли довідають, що хтось з Америки прислав до свого знакомого книжки, чи Біблію. Люде оповідають собі з уст до уст про царство Боже. Цікава річ, що багато молодіжи читає. Описують нам тепе, що в неділю замість йти до церкви вся молодь і багато старших посідає під деревами на цвинтарі і читають на голос а всі слухають — в церкві мало хто, хиба тільки старші віком, котрим теще до ушей долітає слово правди. Всюди чути бажання, щоби хто прибув до них і пояснив їм ліпше. Так само по читальнях, де тільки зайшли наші книжки, люде радо їх читають.

Брати твердші в правді, переходять великі досвідчення, яких зазнають від всіх противників правди.

Листи, які отримуємо зі старого краю, з Галичини, Прикарпатської Русі, з Буковини, дуже потішають. Дух ревности, який виходить з самих листів впевняє, що при Божій допомозі Правда зробить ще більші поступи. У всіх сторонах видко великий поступ. Навіть і на Україні Правда починає поширяться. Поле широкє. — Щасливий той, хто сіє слово правди.

З огляду, що обставини нашого народу не є відповідні обставинам інших народів, тому й поширення Правди йде іншою дорогою. — Кожда книжка, се немов

післанець, що оповідає про царство Боже. Тому браття з Америки і Канади мають красну нагоду прислужитись у Господньому ділі, і для себе заробити скарб.

НАШ БОЖЕ МИЛИЙ! Як то мало

Святих люде на світі стало!
Один на другого бують
Байдани в серці, а словами
Медотичивими устами
Цілюються і часу ждуть,
Чи швидко брата в домовині
З гостей на цвинтар повезуть? . . .

А Ти, о Господи єдиний,
Скуєш лукаві уста,
Язик отой велирїчний
...І поникне
Неначе стоптана трава,
І думка їх і слова.

. . . А наче срібло кутє, бите
І семикрати перелите
Огнем вгорнилї — Словеса
Твої о Господи такї;
Розкинє же їх, Твої святїї,
По всїй землї! І чудесам
Твоїм увірують на світї
Твої малї, убогї діти.

Переспів з Псалми 12:

Ключі апостола Петра

При сїй самїй нагодї, коли Ісус сказав до Петра: „На сїй скалі збудую мою Церкву,” і т. д. Він також сказав: „І дам тобі ключі царства небесного: і що звязеш на землї, буде звязане на небесах, а що розвзаяш на землї, буде розвзаяне на небесах.” — Мат. 16:18, 19.

Мільони добрих і чесних католиків вірять зовсім щиро, що тими словами Ісус Христос надав ап. Петрови найвищу власть в своїй церкві; що папа римський є заступником св. Петра, і що тому папа римський, котрого називають св. отцем, має найвищу власть в церкві від самого Христа.

На сї слова покликуютьсє кардинал Гїббонс з Балтиморе у своїй книжцї: „Вїра наших отцїв,” де між иншими так пише: „Коли Ісус сказав до Петра: „І дам тобі ключі царства небесного,” Він тими словами сказав: „І дам тобі найвищу власть над мою церквою, котра є цитаделею вїри, Моїм земським Єрусалимом. Ти і твої наслідники будуть видимими представителями аж до кінця часу.” І дальше так пише: „Тому отже всі власти і привїлїї, якими Ісус надїлив Петра, щоби він міг управляти церквою перейшли в наслідствї на єпископів

Риму, як на наслідників Князя Апостолів так само, як конституційні власти і права, данї першому президентови Джорджови Вашингтонови, переходять аж досї на кожного нового президента.”

Запитаємо тепер, чи Ісус учинив апостола Петра князем або головою своєї Церкви? Ап. Павло каже, що головою Церкви є сам Ісус Христос, а ніхто другий. В своїм посланнї до Єфїсян (1:22, 23) він так пише: „Бог все покоровив під ноги Ісуса, і дав Його, як голову, або учинив Його головою, над усім у Церкві, котра є Його тілом.” А в другій головї в 20 і 21 стиху того самого послання каже, що сам Ісус Христос є угольним каменем, на котрїм уся будівля виведена ростє у святу церкву в Господї.” А в пятій головї той сам апостол каже, що як „муж є голова жінки, так Христос є головою своєї церкви, котру полюбив і самого себе віддав за неї.”

Навіть сам ап. Петро не приписує собі тої чести бути угольним каменем або головою, як се кождий може переконатися з Його слів, які він сказав до князїв і старших книжників в Єрусалимі по тім, як уздоровив хромого від уродження чоловіка: „Князї народу і стар-

ші Ізраїля, коли сьогодні судите нас за добродійство недужому чоловікові, котрим він став уздоровлений, нехай буде відомо вам всім, і всьому народови Ізраїльському, що в ім'я Господа нашого Ісуса Христа Назорея, котрого ви розіяли, а котрого Бог воскресив з мертвих, через Нього стоїть перед вами отсей здоровий. *Він є каменем, що його ви будуючі відкинули, котрий стався головою угла, угольним каменем.*" (Діяння Ап. 4:8-12) Ту саму думку висказує також в своїм першій посланню, голова друга від 4-6 стиху: „Коли ви покушали, що солодкий є Господь, приступаючи до Нього, до каменя живого, від людей вправді відкинутого, та Богом вибраного і дорогого, і самі, як живе каміння, будуйтеся на Нім в духовий дім, в святе священство, щоби приносити жертви через Ісуса Христа Богу приємні.”

Отже самі апостоли потверджують, що Ісус не устатковив Петра головою своєї Церкви, або що не дав йому зверхньої власти над своєю Церквою, бо Головою Церкви є сам Ісус Христос, а ніхто з людей.

Коли Ісус Христос не дав Петрові зверхньої власти над своєю Церквою, або коли Він не учинив його головою своєї церкви, то що хотів Ісус сказати, висказуючи слова: „Дам тобі ключі царства небесного?” Сими словами Ісус Христос хотів сказати, що Він дасть Симонові Петрові нагоду статись оруддєм або ключами, котрий вискаже плян Божий відносно розвою царства Божого, і відчинить або подасть людям зрозуміння, що то є царство Боже або небесне, і як можна статись його учасником.

Під словом „царство небесне” розуміємо в першій мрі царську родину, небесну, котрої головою є Ісус Христос, а Симон-Петр є одним з її членів.

Читаємо в євангеліях Матея, Марка і Луки, що перші слова науки і головною темою наук Ісуса Христа була тема о „царстві небеснім.” „З того часу” як Ісус повернув з пустині — „почав Ісус проповідувати і говорити: Покайтесь, бо наближилось царство небесне” — так пише євангелист Матея 4:17: „Як же видано Йоана (Хрестителя), прийшов Ісус в Галилею, проповідуючи євангелію царства Божого” — так пише Марко 1:14. Те саме читаємо у євангелії Луки (4:16-18, 43): „І прийшов у Назарет . . . субітнього дня у школу . . . і подана йому книжка пророка Ісаї, і розгорнувши книжку знайшов місце до було написано: Дух Господень на мені, котрого ради намастив мене: благовістити (благую вість, радісну вість нести—(по грецьки євангелісастай) вбогим післяв мене.” А коли там погордили Ним, тоді пішов у Капернаум, а звідси пустився дальше, кажучи: „І иншим містам благовістити мені треба царство Боже, бо на се я посланий.” — Лука 4:43; 8:1; 9:2.

Але всі науки о царстві Божім висказав Ісус Христос в самих приповідях, причтах в описах і порівняннях, так що не кождий міг зрозуміти, що така приповідь означала. „На що Ти говориш до людей приповідями, причтами” — питали ученики Ісуса. „Він же відозвався, сказав до них: Вам дано знати тайни (секрети) царства небесного, а їм не дано . . . Дятого я говорю

до них приповідями: бо, дивлячись, не бачать, і слухаючи, не чують, ані не розуміють. І справджується на них пророцтво Ісаї . . . А ваші очі блаженні, бо бачать, і ваші уши, бо чують.” (Лука 10:21-23) „Все те говорив Ісус в причтах, приповідями, до людей і без приповіді не говорив їм.” (Мат. 13:11, 13, 16, 34) „Без приповістей Ісус не говорив до людей, а на самоті ученикам своїм вьяснював усе.” — Марко 4:34. І прирівнював Ісус царство Боже до чоловіка, що сіє добре насінне на ниві своїй; і до скарбу, законаного на ниві; і до купця, що шукає добрих перел; і до неводу, що закинуто в море на рибу. (Мат. 13:24,44,45,47) Також прирівнював царство Боже до чоловіка господаря, царя, що схотів обчислитися з своїми слугами; (Мат. 18:23) і до чоловіка господаря, що вийшов рано вранці наймати робітників у виноградник свій (Мат. 20 1-15; і до чоловіка значного роду, що покликавши своїх слуг, дав їм мина срібла або таланти, щоби орудували ними, аж він прийде (Лука 19:12; Мат. 25:14), а вкінці прирівняв царство Боже до десяти дівць, що вийшли на зустріч женихови. — Мат. 25:1-13.

Чому Ісус Христос учив все в приповідях? Яка була ціль того? На се находимо відповідь у Матея (13:34, 35): „Все те говорив Ісус людям приповідями, щоб справдилось, що сказав пророк, говорячи: Відкрию у приповідях уста мої, промовлю втаєне (секретне) від настання світа.”

Що є царство Боже і хто буде мати в нім участь, було тайною для всіх через многі віки, аж вперше дано знати о тім апостолам. О тім говорить ясно ап. Павло в посланню до Колосян 1:26, 27: Я радуюсь — каже він, — що став я слугою Церкви, щоби виповнити Боже слово: „тайну закрити від віків і родів, а тепер обьявлену Його святим, котрим Бог зволив обьявити, яке є багатство слави сеї тайни між поганами, котрою є Христос у вас, надія слави.”

Навіть ученики не розуміли, що значить царство Боже, аж коли в день пятидесятниці просвітив їх святий дух або сила Бога; від тоді почали і вони розуміти.

Слово „ключі” в нашій тексті не означають найвищої власти, а тільки средство, яким можна відчинити або замкнути певну річ. Тайна Бога або секрет Божий о небеснім царстві був замкнений для людей, як ми бачили з повищого місця св. Письма. Ніхто не міг розуміти Христа Ісуса, если не було йому дано від Бога. Що розумів Ісус Христос під словом „ключі,” можемо лучне зивнати з його власних слів, які він сказав при нагоді до фарисей, котрі були учителями закону Мойсейського.

Фарисей були клером або духовенством за часів Ісуса. Вони були письменниками або книжниками, що мали обовязок учити людей і пояснити їм закон Мойсея. (3 кн. Мойсея 10:11; Малахія 2:7) Сі священники, або письменники або книжники занедбували свої обовязок. Вони самі легковажили закон Божий і не зважали на него а учили людей своїй мудрости, зовсім таклодібно, як се ділають теперішні священники. Фарисей стали невірні Богу і тому не учили людей закону, який Бог дав їм

через Мойсея, і тим самим віднимали від них *ключ* розуміння і знання.

Бог в своїм законі назначив виразно, що Ізраїльський нарід має робити, а що ні. Але сього мусів їх хтось учити, если вони мали бути послухні Богу і виконувати Його розкази. Коли Ісус Христос прийшов на землю, Він отверго викинув фарисеям перед очи їх невірність зглядом Бога. Він ганив їх і грозив їм, кажучи: „Горе вам, законники! (сі що поясняють закон Мойсея), бо ви взяли *ключ розуміння*: самі не ввійшли (в царство), і тим, що входили заборонили.” — Лука 11:52.

Тут сам Ісус показує, що під словом *ключ* Він розумів символічно: *власть відчиняти другим, котра була дапа тим, котрим повірено учити людей доріг Божих або пляну спасення*. Слово „*ключ*” не означає найвищої влади над Церквою. Найвищу *власть над Церквою* має сам Ісус Христос, котрий є головою Церкви, котра знова є Його тілом. — до Ефесян 1:22, 23.

Коли Ісус сказав Петрови, що Він дасть йому *ключі царства небесного*, то сей не розумів, що вони означають з тої самої причини, як повиче сказано. Вечером перед своїми муками Ісус сказав до апостолів: „Як же прийде той дух правди, то приведе вас до всякої правди! А сорок днів по воскресенню Ісус стрів своїх учеників на горі Оливній і там приказав їм, щоб позіставали у Єрусалимі, аж приймуть духа правди, святого духа, *силу* звиче, обітницю Отця. (Діяння Ап. 1:4, 8; Лука 24:49) і сказав: „А приймете *силу*, аж зійде святий дух на вас; і будете мені свідками в Єрусалимі і у всій Юдеї і Самарії і аж до краю землі.”

Ученики послушні розказови свого Учителя ждали у Єрусалимі. Десять днів пізнійше, коли були разом зібрані в комнаті на молитві, зійшов на них святий дух або сила Божя. „І наповнилися всі духом святим, і почали розмовляти ріжними мовами, як їм дух давав промовляти.” — Діяння Ап. 2:4.

Тут як раз Петро отримав в перший раз нагоду ужити своїх *ключів*. Тоді він в первий раз зрозумів, що Христос думав, коли давав йому „*ключі царства небесного*.”

Завважмо, що слово „*ключі*” є в числі многім, котрі означають більше аніж один *ключ*. З історії знаємо, що сих *ключів* було два. Іменно, одного ужив Петро, коли відчиняв ними великі правди пляну Божого Жидам; а другого, коли відчинив ними ті самі правди Язичникам-Поганам.

Ісус Христос вибрав Петра своїм послом або речником, котрий мав виконати наложену на нього задачу. І тому при сій нагоді ап. Петро, будучи сплодженім і помазаним і просвіченим Божою силою, почав тепер виконувати свій обовязок. Жида, чуючи що апостоли говорять ріжними мовами, стали насміхатись, кажучи, що вони п'яні. Тоді Петро з одинайцятьома встав, підніс свій голос і сказав до них: Мужі Юдейські, і всі жителі Єрусалимські, нехай се буде вам відомо і вислухайте слово мое. Бо сі не п'яні, як ви думаете, бо трета година дня.”

І відтак оповів їм, що ученики не є п'яні, а що через се об'явився тільки святий дух або Божя сила. І сказав

тим Жидам, що Ісус Назорей був їх Мессією, на котрого вони так довго вижидали; і хотяй Жида убили Його, то Бог Бгова воскресив Його з мертвих і вивисив Його до своєї правди, і тому тепер зійшов святий дух або Божя сила на учеників.

І так сказав Петро до Жидів: „Нехай отже твердо знає увесь дім Ізраїля, що Господом, Паном і Христом (Мессією) учинив Його Бог, сього Ісуса, котрого ви розпяли. Почувши се пом'якли серцем і сказали до Петра і до нших апостолів: Що ж нам робити, мужі, брати? А Петро сказав до них: Покайтесь, і нехай кождий із вас охреститься в імя Ісуса Христа на оставленнє гріхів ваших, і приймете дар святого духа. Бо для вас обітниця, і для ваших дітей, і для всіх що далеко, котрих покличе Господь Бог ваш. І иншими многими словами свідчив і наминав їх, кажучи: Спасайте себе від сього розпустного роду. . . . І перебували в науці апостолів і в спільності в ломанню хліба і в молитвах.” — Діяння Ап. 2:36-42.

При тій то оказії або нагоді ап. Петро ужив *ключа*, щоби відчинити Жидам тайну або секрет Божий, щоби могли спізнати дорогу до небесного царства. І дальше він таке сказав:

„Бог же, що устами всіх пророків наперед звістив, що Його Христос (Мессія) має терпіти, так і сповнив. Покайтесь отже і наверніться, щоб очистились від гріхів ваших, як прийде час покріплення від лица Господнього і як пішло наперед проповіданого вам Ісуса Христа, котрого мусіло небо прийняти аж до часу новонастання всього, що говорив Бог устами всіх святих своїх пророків від віку. Бо Мойсей сказав до отців: Що пророка підійме вам Господь Бог ваш із братів ваших, як мене, сього слухайте у всьому, що глаголати ме вам. І буде, що всяка душа, котра не слухати ме пророка того погубиться з народу. І всі пророки від Самуїла і після них, скільки їх промовляло, також наперед сповіщали про сесі дні. Ви є снии пророків і завіту, що заключив Бог з отцями нашими, кажучи Авраамови: І в твоїм насліднню будуть благословенні всі народи землі. Вам найперше, піднявши Бог свого Сина Ісуса, післав Його благословити вас, щоб кождий відвернувся від свого лукавства.” — Діяння Ап. 3:18-26.

Тоді саме апостол вперве зрозумів, що Ісус думав, коли казав до нього: На сій скалі я збудую *мою Церкву*..” Іменно, Ісус мав на думці себе самого, а зглядно сю велику правду, що Він є Мессією або Христом, котрий прийшов умерти за світ і відкупити його. Ми заключаємо се з того, бо так сказав сам Петро до присутних Жидів: „Нехай знане буде всім вам і всьому народови Ізраїльському, що в імя Ісуса Христа Назорея, котрого ви розпяли, котрого Бог воскресив з мертвих, Ним сей (хромий чоловік) стоїть перед вами здоровий. Сей *камінь*, зневажений вами будівничими, котрий стався головою *угла* (основним каменем). І нема в нікім іншим спасення, бо й нема иншого імени під небом даного людям, в котрім ми могли би спастися.” — Діяння Ап. 4:10-12.

З цих слів не видно, щоби апостол Петро приписував собі якусь найвищу владу над Церквою; а навпаки, бачимо, що Ісус Христос є головним, угольним каменем, котрий має найвищу владу і є підставою Церкви.

До певного часу апостоли думали, що тільки одинокі Жиди будуть належати до Церкви, і що тільки для них одних малося проповідати євангелію або сю радісну вість царства Божого. І три і пів рока по смерті Ісуса Христа апостоли проповідали тільки до самих Жидів євангелію царства. Та коли прийшов від Бога назначений час, Господь знова показав Петрови, що має робити. Тоді надійшов час для Петра ужити другого ключа до царства небесного і відчинити ним або відкрити сю тайну царства Божого Погонам-Язичникам, щоби і вони могли скористати з нагоди і поступати слідами Ісуса і увійти до царства. Вони не могли поступати Його слідами так довго, доки не спізнали правди або тайни о царстві Божім.

Саме тоді Петро перебував в домі кожемяки Симона в містечку Йопе. Коли він там молився, Господь дав йому видіння немов сон і об'явив йому, що надійшов час, що має занести вість о царстві Божім Язичникам-Погонам.

Недалеко того містечка в Кесарії проживав побожний чоловік на імя Корнелій. Він цілим своїм серцем був відданий Богу і служив йому із всіх своїх сил. Корнелій мав також видіння, і ангел Божий сказав йому: „Корнелію, . . . молитви твої і милостині твої спогадалися перед Господом Богом. А тепер пішли мужів до Йопії і покликач Симона, що називається Петром.” — Діяння Ап. 10:4, 5.

Післанці пішли до Йопії і припровадили Петра до Корнелія до Кесарії. Тут бачимо велику покору Петра, як правдивого ученика Христа. Звичайно папи, що називаються наслідниками Петра, люблять, щоби люде падали перед ними, і цілували їх в руку або і ноги. Так Честилюбиві люде люблять отримувати почеси від людей і поклоні!

Але инакше поступав ап. Петро! Безперечно, що він шов пішки, звичайними пісковатими дорогами. Петро не казав, щоби Корнелій вийшов напроти нього і вийшов перед хатою цілу ніч, заким міг би його побачити, як се учинив один папа з королем, що на морозі мусів клячати цілу ніч, заки рано той зняв з нього кару. Але читаємо, як увійшов Петро, зустрівши його Корнелій, упав у ноги та й уклонився. Петро ж підніс його, кажучи: „Встань! Я таки же чоловік.” (Діяння Ап. 10:25, 26) Так отже Петро не дозволив, щоби чоловік падав перед ним. А він є той, на котрого католики поклоняються, як на першого папу. Яка різниця між ним а теперішніми папами, що називаються його наслідниками? Як небо від землі.

Тоді Корнелій оповів йому, що ангел сказав йому, а на се „Петро відкрив свої уста і сказав: По правді пізнаю, що Бог не дивиться на лице, а в кождім народі, котрий боїться Його і робить правду є приємний йому. Слово, котре післяв Ізраїльтянам благовістувючи мир че-

рез Ісуса Христа, котрий є Господом-Паном усіх. Ви знаєте слово, що було по всій Юдеї, починаючи від Галилеї після хрещення, що проповідував Йоан, про Ісуса з Назарету, як помазав Його Бог духом святим і силою, а котрий ходив роблячи добре та спіляючи всіх підневолених дияволом, бо Бог був з Ним. А ми є свідками всього, що діяв в землі жидівській і в Єрусалимі, котрого убили, повісивши на дереві. Сього воскресив Бог третого дня, і дав йому статись явним не всьому народови, а свідкам наперед вибраним від Бога — нам, що їли і пили з Ним по воскресенню Його з мертвих. І приказав нам проповідати народови і свідчити, що се Він є назначений від Бога судею живим і мертвим. Про Сього всі пророки свідчать, що кождий, що вірує в Нього, відпущенне гріхів прийме через імя Його. Коли Петро говорив ще ці слова, найшов дух святий на всіх, що слухали його.” — Діяння Ап. 10:34-44.

З цих слів ап. Петра пізнаємо ясно, що треба розуміти під словом ключі. Іменно, що так Жидам, як і Погонам малося відчинити тайну або секрет Божий, і що сю радісну вість о царстві Божім мав подати перний Петро. І історія потверджує, що так дійсно сталося, як Ісус сказав.

З того дальше бачимо, що кардинал Гіббонс, хотия уходить в світі за ученого чоловіка, помилився тут. Бо Ісус не дав Петрови найвищої влади над своєю Церквою. Если так, тоді і дальше твердження кардинала а з ним і всіх католиків, що Петро мав наслідників, котрим передав найвищу владу над Церквою Христа, є так само неправдиве. В св. Письмі нема найменшої згадки, щоби Петро мав яких наслідників по собі. І ми не повинні приписувати чоловікови такої влади, якої Христос не дав йому. Хто робить инакше, сей легковажить слово Учителя і Господа, котрий сказав: Хто вивисшає себе, той буде понижений.

ВІДПУЩЕННЕ ГРІХІВ

Тоді саме, коли Ісус сказав до Петра, що Він дасть йому ключі царства небесного, сказав ще такі слова: „І що звяжеш на землі, буде звязане на небесах, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небесах.” Але треба знати, що ці слова не сказав тільки до самого Петра, а також і до прочих апостолів, як се бачимо з того самого євангелисти (18:18) „Істинно, кажу вам: Що звяжете на землі, буде звязане на небі; а що розвяжете на землі, буде розвязане на небі.”

Хотия Католики і Православні заключають із цих слів що їх єпископи, як наслідники апостолів мають в певній мірі владу відпускати гріхи, а відтає сю владу уділяти священникам, то апостол Петро поясняє инакше, і не приписує собі тої чести, щоби міг відпускати кому гріхи, а каже виразно так: „Хто вірує в Ісуса Христа, той відпущенне гріхів прийме через імя Його.” (Діяння Ап. 10:43) Але віра вірі не рівна. Хто вірує в Христа, той і заповіді Його сповняти схоче, і такому через імя Ісуса його гріхи будуть відпущені.

Дальше, щодо звязування і розв'язування Ісус хотів то сказати. Іменно, що Він буде в такий спосіб контролювати умами своїх учеників, що що тільки вони напишуть о пляні або рішати якусь річ, то все буде добре, і люде будуть могли з довірем здатись на їх слова. Сі слова доказують нам, що апостоли писали під впливом святого духа. Святий дух означає невидиму Божу силу, котрою Він впливає на ум посвяченої Йому особи, і у-жне її так, як Йому потрібно.

Апостол Петро і прочі ученики були посвячені Господу. В день п'ятидесятниці зістали сплоджені і помазані святим духом; тоді Бог дав їм власть і силу. Опісля вони писали евангелії і послання, котрі називаємо Новим Завітом. Але при писанню сих книг, Бог своїм духом руководив ними, так що тільки вони писали, ділали се в імені Божім, і тому ми приймаємо їх слова, як би слова самого Бога. Отже сі апостоли писали під впливом Божим і тому вони промовляли і писали з властю. Все, що вони писали на землі, Господь потвердив на небі. Сі апостоли під впливом Божим подали нам правила, як кождий має поступати, щоби міг досягнути царство небесне.

З їх письм пізнаємо, що хто хоче бути правдивим Християнином або учеником Христа, сей мусить наперед пізнати, що він є грішником, і мусить вірити, що Ісус Назорей був Мессією або Христом і його відкупителем; що коли він посвятиться сповняти святу волю Божу, тоді Господь Ісус приписує йому заслугу своєї жертви, а тоді Бог оправдує його. Від тих апостолів до-відуємося, що оправданне приходить через віру у смерть (кров) Ісуса Христа. (Римлян 5:9) Ми оправдуємося вірою. (Римлян 5:1) Ми оправдуємося дармо з ласки Бога. (Римлян 3:24) „Се Бог, що оправдує.“ — Римлян 8:33.

Оправдати, значить, учинити когось добрим перед Богом. Се значить, що сам Бог Єгова усуває з такого Християнина гріх Адамів. Бог, котрий, як найвищий Суддя,

рішає хто є добрий або праведний; а підставою, на підставі, чого Він оправдує, се заслуга жертви Ісуса Христа.

Відпускати гріхи Бог не дав власти ніякому чоловікові на землі. Так само і наш Спаситель Ісус не уділив ніякому чоловікові на землі, щоб мав право відпускати гріхи другому. О тім переконуємося і з слів апостола Йоана, котрий так каже: „Діточки мої, се пишу вам, щоб не грішили, а коли хто згрішить, заступника маємо перед Отцем Ісуса Христа праведника. А Він є помирнене за наші гріхи, та не тільки за наші, але і за гріхи цілого світа.“ (1. Йоана 2:1,2.) Хто ж тоді дав першому ліпшому священникові власть і силу сповідати і відпускати гріхи? Певно, що не Ісус Христос.

Заступником Церкви перед Богом Єговою є Ісус Христос. І той сам Йоан так каже: Коли визнаємо гріхи наші, Він (Бог Єгова) вірний і праведний, щоб простив нам гріхи і очистив нас від всякої неправди. — 1 Йоана 1:9.

Апостоли ніколи не дозволяли, щоби хто з людей кланявся їм і падав перед ними на коліна. Ніхто з людей не мав права жадати, щоби хто падав йому до ніг, і почитав його немов Бога. Хто так чинить сей долче правду і зневажає Бога. Спаситель Ісус все почитав свого Отця, і ніколи не жадав чести для себе. Під тим зглядом ми маємо наслідувати його. Псалмівець Давид так пише: „Воздайте Господеви (Єгові) красоту імени його; поклонітесь Єгові (Господеві) у пишній святині! — Псалма 29:2.

Чи ж не бачимо, що хто нагинає св. Письмо на се, щоби мож учти людей, що чоловік чи там священник або папа може мати власть і уповажнення приймати поклін від людей і їм відпускати гріхи і ділати немов заступник Христа, що се є гріхом? Чи не бачимо, що такі поклоня перед чоловіком чи там папою відбирають честь, яка належить тільки одному Богу?

Бог дає манну

„Сказав їм Ісус: Я є хліб життя.“ — Йоан 6:35.

Звідси Ізраїль подався в дорогу і йшов три дні пустинею і не знаходив води. Нарешті прийшли до води, але вода була гірка, і нарід став нарікати на Мойсея. Як видно їх віра і їх щастє, що вже на волі, а не в ярмі, не давали їм зносити прикрости, як давніше. Вони забули на благословенства, які отримали, і замість помогати Мойсейови, і зносити терпеливо тягарі, вони стали нарікати на нього, і казали: „Що нам пити?“

У відповідь на їх плач Бог показав Мойсейови одно дерево і казав кинути його до сеї води і вода стала доброю. Ся подія була пробєю для Ізраїльтян. Бо читаємо, що там Бог дав „їм установу і суд, і сим чинном випробував їх.“ Гірка вода відповідала їх успокобленню серця, з чого можна було видіти, що вони

потребували чогось, що могло би вилічити їх, если хотіли і на дальше бути в ласці у Бога. Від тепер вони могли затримати своє щастє, если будуть вірні заповідям і розказам Божим. „Коли щиро будеш слухати голосу Господа Бога твого, і чинити будеш праведне в його очах, і нахилити будеш ухо до заповідей його і допильновувати будеш усіх установ його, ні одну болізь, що я наводив на Єгиптян, не наведу на тебе: бо Я Господь Бог твій, що виздоровлює тебе.“ (2. Мой. 15:25,26) Сим деревом, що мало їх уздоровити, мав бути їх послух заповідям Божим. Коли би були захоували Божі заповіді, мали приобіцяно, що їх житте було би безпечне і всегда під опікою Божою.

Відтак Ізраїль прийшов до Єлим оази, що мала дванадцять жерел і сімдесят пальм. Тут стали вони

табором і відпочивали. Св. Письмо не говорить багато о тій оазі, але вона криє в собі велике значіння. Для Ізраїльтян означала, що вони будучи під тінею Божою отримають від нього велике щастя. Вже саме число керниць-жерел і пальм грає велику роль між Ізраїльтянами. Яков мав дванадцять синів, а опісля, як розмножились, було сімдесят голов сімдесят родів. — 2 Мойсея 46:26.

Правдивий Християнин бачить в тій оазі Єлим образ правдивої Церкви з її дванадцятьма апостолами і прочими вірними членами в Христі. Але тепер, коли Божий плян став нам о много яснійший, ми бачимо в тій дві фазі-часті Божого спасення. Дванадцять жерел представляє Церкву і благословення, які з неї будуть випливати; а сімдесят пальм представляє князів і представителів Божих на землі, які воскресши, будуть уділяти благословення людям живим і воскреслим.

Побувши один місяць в тіні сих пальм і покріпивши свої сили, Ізраїль пустився в дальшу дорогу. Але тоді прийшла друга біда на них, не стало їм поживи. І всі почали знова нарікати на Мойсея, кажучи, що краще було би, як би були погинули в Єгипті від одної з сих кар, бо не потребували би умерати тут з голоду. Ізраїль не мав терпеливості. Віра їх скоро втекла від них, як тільки троха тяче прийшло їм чогось зазнати. Ціла причина лежала в тім, що вони не мали вдячності в своїх серцях за се, що Бог для них учинив. Учинити невдячному чоловікові щось доброго, він сейчас схоче чогось більшого; а як не отримає сього, тоді стане нарікати. Так було і тут.

Мойсейові і Ааронові було гірко слухати тих нарікань, але Бог не чекав, аж вони заголосять до Нього, а сейчас промовив до Мойсея і сказав йому, що Він сам буде давати їм хліб з неба, наче дощ, щоби таким чином випробувати їх, чи будуть вони ходити у заповідях Його, чи ні. „Се сипати му вам дощем хліб з небес, і виходити муть люди і збирати муть що дня тільки денний пай (скільки потрібно на один день, щоб вижити), щоб мені випробувати їх, чи ходити муть у законі могому, чи ні. А шестого дня . . . так вийде у двоє проти того, що збирають кожного дня.” І промовили Мойсей та Аарон до всіх синів Ізраїлевих: Ось увечорі спізнаєте, що се Господь вивів вас із землі Єгипетської; а в ранці побачите славу Господню.” — 2. Мойсея 16:4-7.

Над вечір справді показалася хмара, що виходила зі степу, і люди побачили велику ясність в хмарі. „І се слава Господня явилася в хмарі. Опісля надлетіли великі маси перепелиць і окрили табір. Вночі знова упала густа роса, а коли вранці мрака піднеслася в гору, люди лобачили на траві білі крупи наче іней. І питали одно одного: Що се? Се була манна, хліб з неба, який Псалмопівець називає „ангельським хлібом.” — Псалма 78:25.

Сеї манни було подостатком для всіх. Мойсей розказав тоді, як і скільки мають її збирати. На кождо душу могли збирати тільки один гомер на день, близько три кварта наших. Манна, якої не позбирали за день розто-

пилася, наче іней. Але шестого дня мали назбирати собі два рази тільки, бо смого дня не мала падати, і тоді не топилася і не псувалася, як в інші дні.

Неодин назбирав більше, другий меньше; але коли вийшов збирати в суботний день не було манни в полі. Бог гнівався на тих, що виходили в суботу збирати манну, замість відпочивати, бо через се вони показували, що не мають в собі духа послуху зглядом Бога, і уважали, що манна, се річ звичайна, природна. Манна падала сорок літ і ніколи не було її брак. Щоби мати пам'ятку, що нарід кормився манною в пустині сорок літ Бог казав назбирати один гомер манни і заховати на вічну пам'ятку між ними і положити в скрини в Святаї Святих. Се чудо манни було одним з найбільших чудес Божих, які Він досі учинив.

Деякі чуда в Єгипті можна уважати за природні з'явіща тільки, що причини, які спонукали їх ділати в особливий і незвичайний спосіб. Перше і послідне чудо не було природне, але сталося з волі Божої. Нині є багато людей, що не хоче вірити в сі чудеса, але вони не є перші. Вже за часів Ізраїля було багато таких, що не хотіли вірити в чуда. Та нема такого чоловіка, що міг би вяснити розумно, чому манна падала одного дня а другого ні; і як се могло статися, що в одних днях падала в одній кількості, означеного-ж дня падала два рази більше.

Се надзвичайне явище сили Божої не діялося без причини. Се потверджує сам Ісус, коли, говорячи о манні, сказав о собі: „Я є хліб, що сходить з неба, щоб хто їсть його, не вмер.” (Йоан 6:50) Він є тим хлібом небесним, що дає життя кождому, хто їсть його; але щоби можна було їсти його і жити через се, його тіло мусіло бути зломане розп'яте. Що Ісус тими словами говорив о своїй смерті, видно з того, бо Він також сказав, що хто хоче увійти в життя, мусить також пити його кров. — Йоан 6:53, 54.

Багато нині на світі людей, що називає себе Християнами, що кажуть, що вірують в науку Ісуса, як в того, котрого Бог зіслав з небес, наче хліб знеба; але вони дивляться на Нього і на його науку, як на самі приклади до наслідування. В дійсности Сей, котрого Бог дав людям, щоби через него мали життя, є не тільки прикладом для них, котрого мають наслідувати в своїм життю, ані не є Він самим ідеалом, до якого вони мають старатися дійти, ані звичайною філософією, котра має запровадити їх до праведного життя. Ніхто не може прийти до Бога если перше не прийме і не повірить у Ісуса, що Він був чоловіком і Сином Божим, котрий за силою Божою прийшов з неба на землю, щоби як совершенний чоловік міг дати себе на викуп, як відповідну ціну за людський рід.

Фарисеї і книжники засліплені сатаною не бачили в Ісусі нічого більше, як тільки звичайного сина Йосифового з Назарету. Так звані Християне також засліплені сатаною пішли в противну крайність і вивисили Ісуса на рівні з його Отцем і учинили „Богом правдивим з Бога правдивого.” Так одна, як і друга наука противиться правді. Ісус був совершенним чоловіком

на землі, котрий жив в найбільшій гармонії з волею Божою, і котрий видав своє життя на смерть за людей. Ціна сього життя є ціною вигулу, котра увільнить найперше церкву а опісля цілий світ від засуду смерті, і дасть йому спромогу підчинитися волі Божій.

Послідувачі Ісусові споживали сю поживу і через се знали, що вони увійшли в житте. Але світ не знав сього, і не довідається скорше, аж доки Бог не знищить існуючі теперішні царства світа, образом котрих був Єгипет, котрі є під впливом сатани, образом котрого був Фараон. Тоді аж зрозуміє світ правду, і аж тоді спаде на світ роса, наче манна з неба, небесна пожива, що заспокоїть ум і серце чоловіка і дасть всім житте і силу.

Данне манни рішило, котрий день мав бути суббатом або днем відпочинку для Ізраїля. Коли кінчився шестий день, тоді вечером не падала роса, і не було її видко в рано сего дня. До сього часу кождий день у Ізраїльтян був однаковий. Вони ще не заховували суббату. Для того кілька тижнів пізніше, коли Бог давав заповіді на горі Синай сказав таке до них: „Суботу мою муsite держати; бо се знамя між мною і вами, щоб ви знали, що я Господь освячую вас.“ Сими словами Бог вказував їм на сей день, котрий Він вже попередніше назначив, а на горі Синай включив його у свій закон. Також субота була знаком угоди, або завіту заключеного на горі Синай, як знова обрізанне було знаком завіту, заключеного з Авраамом. 2.Мой. 31:13; 1. Мой. 17:11.

Ми повисше зазначили, що Бог сказав, що даючи сю манну Він випробує при тім своїх людей. І так справді сталося. Коли манна прийшла, зараз показалося серце людей.

Одні самолюбні і захланні назбирали більше, деякі із них виходили в суботу і хотіли збирати манну, хотія Бог наперед казав, щоби того не робили.. Справа ма-

етку і поживи дуже часто зраджує зараз серце чоловіка, чи він любить Бога і його заповіді, чи ні.

Коли бачимо, як ізраїльський нарід мусів збирати манну кожного дня раненько, зараз нагадується нам молитва Господня, в котрій молимося: „Хліб наш щоденний дай нам сьогодні.“ Без сумніву, що наш Спаситель мав на думці Ізраїльтян, як вони щоденно збирали свіжу манну. Послідувачі Ісусові мають також збирати кожного дня манну небесну для себе, як Ізраїль чинив. Хто не збирає сам, такий терпить голод. Милосерде Боже відновляється що ранку. — Кн. Плачу Еремії 3:23.

Отримавши манну, Ізраїль тепер подався в сторону гори Синай, і прийшов до Рефидим. Там знова не мали вони води. І знова нарід почав нарікати, хотія день в день отримували благословенства з рук Божих і бачили, що Він ними опікується. Такі запеклі були серцем і такого бунтівничого були духа, що навіть казали, хто знає, „чи Господь є між нами?“ І сварилися з Мойсейом. „І заголосив Мойсей до Господа, кажучи: Що маю діяти з людьми моїми? . . . І сказав Господь Мойсейови: Возьми з собою старших громадських мужів і палицю твою, що нею вдарив еси по ріці, візьми в руки твої та йди. Се я стану перед тобою на скелі, Горєб, і вдариш ти по скелі, і рине з неї вода, щоб напились люди. І вчинив так Мойсей.“ І мали подостатком води усі.

Сі ріжні чуда, уздоровленне гіркої води, манна з неба і ся вода зі скелі, се наче сьразі, як Бог буде поступати з людьми, котрі під проводом Христа, неначе того Мойсея будуть йти і повертати до совершенности здоровля. Людей на землі треба буде провадити і кормити у всякий можливий спосіб, аж будуть вони в спроможі увійти з Богом у вічний завіт, що принесе їм вічні благословення.

Мудра порада Єтра

Ізраїльтяне двинули в дальшу дорогу в сторону гори Горєб, і у Рефидим станули табором.. Правдоподібно хмарний стовп, котрий йшов поперед них, станув там, немов вказуючи тим, щоби там відпочали. Але на їх нещасте не було там води, і нарід сейчас став сваритися з Мойсейом, кажучи: „Дай нам пити! І сказав Мойсей до них: Чого сваритезь зі мною? Про що спокушуєте Господа?“ А ті відповіли: Хто знає, чи Господь є між нами, чи нема?“ — 2. Мой. 17:2,7.

Люде питали Мойсея, пощо він випровадив їх з Єгипту, щоби поубивати їх і їх етаток із спраги. Мойсей закликав до Бога, кажучи: „Що я маю діяти з людьми моїми? Ще трохи, та й побють мене каміннем.“ (2. Мой. 17:4) І сказав Бог Мойсейови пройти поперед людей та взяти з собою старших громадських Ізраїлевих мужів і взяти палицю своєю в руки і пійти з ними під гору Горєб і вдарити нею о скалу. Мойсей учинив се в присутности всіх старших громадських мужів, вдарив па-

лицею о скалу, і зараз ринула вода. Води було тепер подостатком для людей і для худоби, і мали її за цілий час, як довго там стояли табором. Мойсей назвав се місце „Масса і Мерива,“ позаяк Ізраїльтяне сварилися з ним і спокушували Бога. Вони хотіли змусити Єгову, чи справді Він є такий, як саме Його імя вказувало, що Він дотримує свою часть угоди або завіту.

Тоді саме Амалекити, що проживали в сій околиці, стали нападати на Ізраїльтян. Се був войовничий нарід, і правдоподібно добре уоружений, і привичасний до війни. На розказ Божий. Мойсей приказав Ісусови Навинові зібрати сміливих Ізраїльтян і відперти атак неприятеля, а сам з Аароном і Гуром, з палицею в руці, вийшов на вершок поблизького горбка. І було, як довго Мойсей держав свою руку вгору, то перемогали Ізраїльтяне; але, як рука зімліла і Мойсей опускав її в долину, верх брали Амалекити. Тоді Аарон і Гур стали піддержувати його руки, станувши один з одного

боку, другий з другого. Так піддержували його руки аж до заходу сонця. Навин переміг Амалека, і багато з них лягло трупом.

Загально думають, що Мойсей підніс свої руки немов в молитві, просячи Бога о поміч і скоро він опускав їх в долину і переставав молитися, то ворог перемагав, немов би тим Бог хотів показати, що потрібно безперестанно молитися. Але є о много правдоподібніше, що Мойсей держав свою палицю вгору, „палицю Божу,” тримаючи її раз в одній руці, а відтак в другій; бо инакше і Аарон і Гур омали би так само, як і Мойсей. Се можемо заключати по пам'ятнику, жертівнику, який поставив Мойсей на пам'ятку побіди сього дня. Іменно: Мойсей дав йому імя: Єгова-Ніссі.” або Єгова є моїм прапором.” — 2. Мой. 17:15.

Сі річи, як і прочі в старім завіті зістали написані для науки духовому Ізраїлеви, а головно для нас тепер. Се, що приключилося з Ізраїльтянами, як вони зближалися до гори де був Бог, чекаючи на них, є для людей Господніх великою наукою, позаяк вони також під назначеним через Нього проводом зближаються тепер до місця, де є Бог. Одну науку маємо, що се річ небезпечна, нарікати; Ізраїль був готовий камінувати Мойсея.

Хто нарікає, сей забуває яке милосерде, він отримав колісь з рук Божих, і також забуває на свої похибки, які сам переднійше не раз поповнив. Ізраїль забув так на доброту Божу, як і на свою давнійшу невдячність. Дальше їх нарікання проти Мойсея було в дійсности наріканням проти Бога. Ісус сказав о собі і о Жидлах: „Хто вірує в мене, . . . вірує в Того, котрий мене післав . . . Хто відрікається (цурається) мене, . . . має собі судю.” (Йоан 12:44-48) Нарікати на слугу Божого, або відвертатись від його, або Божого порядку, є то саме, що нарікати, або відрікатися Бога. Се відноситься до всіх справ так місцевої, як і загальної роботи.

Нарікання на Бога веде до спокушування Бога. Ми не маємо права змушувати Бога, щоб Він нам особисто доказав щось. Ізраїльтяне „говорили проти Бога, кажучи: Чи може Бог приготувати стіл у пустини, в степу?” (Іс. 78:19) Вони хотіли тим немов сказати: Чекай, побачимо, чи Він в силі те учинити. Понадто, хто нарікає, сього опісля мучить сумна згадка. Рефим означає „відпочинок,” Бог зовсім певно був би приготував відпочинок і стіл для своїх людей, і Рефим був би для них доброю пам'яткою на всегда. Але місце зістало прозване „Масса і Мерева” або сварня, котре імя позістане вже на все. Як часто вибрані Богом місця відпочинку через неспокій і гіркість духа перемінились в місце сумної пам'яті!

Атак Амалеків на Ізраїля мав для нього дуже велике значіння. Се була перша битва, яку Ізраїль мусів зводити не будучи приготований до неї. Чії очі отворені на великі змагання сатани, щоби не допустити до здійснення Божого пляну, бачать в тім атаку Амалека ще одно змагання сатани перешкодити Богу словити свою ціль. Він думав, що Амалек знищить Ізраїля, і таким чином Бог не буде міг сповнити своєї цілі і о-

бітніці.

Амалек знав о визволенню Ізраїля з єгипетської неволі; він знав, що сі люде зможуть отриматись при життю тільки при Божій помочи. Длятого що Амалекити стали сами оруддєм сатани, тому Бог заявив, що память про Амалекитів витре зовсім із землі. (2. Мой. 17:14) Діти Ізраїля зістали дітьми Божими на все; а Амалек, що хотів не допустити осягнути ім їх наслідство, зістав знищений на все.

Бог обявив нам в своїм Слові, що Його ціль є посадити своїх людей на відповідних становищах в своїм царстві. Є люде, що виступають проти правди і проти тих, що її голосять. Амалек був образом тих, що супротивляються заложенню царства Божого, виступають проти правди і хотять її знищити. Слуги Єгови мають тому піднести прапор Божий вгору і держати його, щоби всі могли його побачити. Хто відсується від сеї роботи, сей тим самим наносить шкоду праці Господній. Кождий член відповість перед Господом за своє ліло.

Потім, як побито Амалека, прийшов у відвідини тесть Мойсея, Єтро, і привів з собою жінку Мойсея і його двох синів, Герсона і Елзара. Стріча Мойсея з тестем і родиною була дуже сердечна. Єтро наперед повідомив Мойсея о своїм приході, і Мойсей вийшов йому на стрічу. Мойсей оповів тестеві, як Бог випроводив Ізраїля з Єгипту і які чуда при тім учинив, а Єтро радувався, що Бог такий добрий для своїх людей. Відтак Єтро, медянітський священник, поблагословив імя Єгови і висказав свою віру в Нього, кажучи: „Тепер я знаю, що Він більший, аніж усі богує.” — 2. Мойсея 18:11.

І взяв Єтро, тесть Мойсея, вснаженне і жертви Богу, і призвав Аарона і всіх старших громадських мужів у Ізраїля і разом гостили перед Богом. Без сумніву сі жертви були приятні Богу. До сього часу Бог не обявляв ще свому народови, що Він любить приймати від них жертви, аж поки не назначив на се відповідне місце.

Слідуючого дня Єтро вийшов з Мойсейом до табору, і зобачив, як Мойсей цілий день був зайнятий розсуджуванням ріжних справ між людьми. Люде приходили до нього з ріжними справами і скаргами, і Мойсей розсуджував всіх. Єтро бачив, що така робота мучить тяжко Мойсея і забирає йому дорогий час, котрий міг би посвятити для цілого народу, а не для одиниць, що любляться правувати. Тому порадив йому, щоб він понаставляв відповідних людей, котрі мали би розсуджувати менші справи, а тільки тяжкі і важніші він мав сам розсуджувати.

Се дивно, що нарід Ізраїльський, проживаючий серед таких обставин, потребував ще правуватися. Можливо, що добич, яку Ізраїль забрав від Амалика, давала причину до спорів. На всякий раз ся рада Єтра була добра; і хотий не міг перепроводити сю раду в життя, але се послужило йому набудуче. Се правдоподібно дає початок до вибору сімдесять голов, або старців у Ізраїля. Під зглядом справедливости нарід не ділився на дванадцять поколінь, але був один; всі підлягали одним пра-

вам або законам. Хто мав бути вибраний на се становище, се залежало від самого Мойсея. Вибери таких, що бояться Бога, сказав Етро. Можливо, що він більше сказав, як знав; бо боязнь перед Богом, се початок мудрости. Мусіли бути вибрані такі, що любили правду, а ненавиділи здріство і захланність. Він також знав, що хто сам любить правду, а ненавидить здріство і захланність, сей буде розсуджувати справедливо.

Що правдивий Християнин повинен також так поступати, не треба про се і гадувати.

ВЕЧІР МОЛИТВИ І СЛОВА ДО РОЗВАЖУВАННЯ

Текст з манти на 22 Вересня 1926

„Тяг милосерде і благодать будуть провожати мене по всі дні життя мого; і жити му в домі Господнім по всі дні.“ Пс. 23:6.

Доброта і милосерде, котрих сподіваємось зазнати у воскресенню, починаються вже тут на землі, і тому маємо її цінити. Хто не зазнав радощів Господніх тепер, сей як видно не е приготований на радощі Господні в царстві, яких він міг би досягнути там в часі тисячліття. Радість і веселість, яких уділяє Господь своїм вірним людям, не е хвиливі, не е тільки на той час, коли вони посвятилися Йому і він прийняв їх за своїх. На доброту і милосерде Боже не маємо дивитись, як на щось минулого, а узнавати їх і цінити, як щось такого, що уділяється нам тепер. День в день Божа доброта і милосерде супроводжає нас, додає нам нових сил і благословить нас.

Текст з манти на 29 Вересня 1926

„Всякий гордий серцем — гідота в Господа, можна заручити, що без нари не обійдеться. — Бн. Прин Солом. 16:5

Одною з тяжких проб, які мусить переходити Нове Сотворінне, се поборюванне любови до світа, котрий йде за духом гордості. Гордість світа поборює віру в Бога і послух зглядом Нього, і тільки хто е сильний духом і має повне довіре до Бога, сей може поконатися сього великана. При тим потрібно, щоби наша побіда була цілковита, щоби гордість була цілковито упокорена, убита, щоби ніколи вже не піднесла своєї голови, та нам не могла пошкодити. Се боротьба, яку кождий один мусить переходити, а одиноким оружжем проти сього великана се камінь з потоку, Боже Саово, котре показує нам, що е приятне у Його очах і котре заповняє нас, що хто понижав себе, сей буде вивисшений, а хто вивисшав себе, сей буде понижений.

Повідомляємо, що вже вийшла і е в полотняній оправі книжка ФОТОДРАМА СОТВОРЕННЯ готова до висилки, як також, що ціна зістала зменшена а саме в полотняній оправі подиноне число буде коштувати 75 центів. — Тому просимо, щоби згромадження подали число замовлень, а се тому, що наклад її на вичерпанню. Братиз Канади повинні писати до відділу в Тогонто Канадійським братам під увагу: Проситесь всіх братів, котрі мають бажання вислати кілька книжок до старого краю, як свідцтво о наближаючійся царстві — прошені такі заяви надсилати впрст до нас, як також і оплату. — Всі інші справи полагоджує тамошний відділ. — Проситесь мати се на увазі.

Проситесь всіх братів, котрі бажать вислати літературу до старого краю, щоби в сій справі звертали ся впрст до головної Кватири в Брунліні — звідкіля будуть полагоджені всі справи, що до висилки книжок до старого краю.

В СПРАВІ В. Д. М ПИТАНЬ

Повідомляємо братів, що від тепер не будеться вимагати відповідей на В. Д. М питання. Комітет призначений для провірни відповідей прийшов до переконання, що се не приносить спеціальних вислідів. Кождий, хто зістав помазаний св. духом, та яльної користі. Кождий, хто щиро бажав служити Господу, без сумніву, буде старався чинити волю Богу. Виповнені відповіди на питання не дають спеціального упваження. Кожда Церква буде рішати сама, хто може служити в Церкві як старший, рунководячись духом Господнім.

Перша і послідна річ для нього, се Божий закон, який каже: любити Бога і чоловіка; а дальше, любити правду. Нехай кождий сам розгляне себе, де він стоїть. щодо того. Нагадувати часто другому про се, не е добре, знаємо се з практики.

Вибір суддів, які учинив Мойсей, показує нам, що вони мали заступати Його. Се е образом того, що буде в часі царства Христового, коли цілий світ буде під покровом і опікою Князя мира.

Текст з манти на 6. Жовтня 1926

„Не знаєте, якого ви духа єсте. Син чоловічий не прийшов душі людські погубити, а спасати.“ — Лука 9:56.

Так подібно повинні говорити всі ученики Христові. Їх найпершим стараннем повинно бути уникати і викнути з себе усосіблене занадто остро критикувати другого і осуджувати та нищити людей, а для себе хотіти милосердя і взгляду. Відповідно до правила, яке показав наш Спаситель, можемо тільки тоді сподіватись милосердя від Нього, если оказуємо таке милосерде зглядом других. Хто має таке усосібленне, що любить вишукувати в другім самі тільки хибні і осуджувати Його, такий показує, що в нім е зле усосібленне серця, — перед чим правдивий Християнин повинен стеречись. Милосерде, доброта, любов — се прикмети, яких наш Господь бажає видіти в духовім Ізраїлі, і без чого ми не можемо бути довгий час дітьми Божими.

Текст з манти на 13 Жовтня 1926

„Я понажу тобі з діл Моїх віру мою.“ — Яков 2:18.

Лідчас коли люде Господні теперішнього віку не мають бути суджені до своїх ділах, а до своєї вірі, то однак будеться вимагати також і діл. Своїми ділами ми показуємо нашу віру і, дякувати Богу, сі несовершенні діла можуть показати наші наміри, нашу волю і, що ми е віддані Йому своїм серцем... Если наші діла показують Господу, що наша віра е щира, тоді така віра буде Богу приятна і любя, і Він узнасть нас за совершенних і прийме нас до свого царства і уділять нам усього найдорожого, що приготував для тих, котрі Його люблять — не тільки словом, але ділами — для таких, котрі своїми учинками в своїм життю стараються показати свою любов до Нього.

Дорогі Брати в Христі! Повідомляю вас, що я читаючи Вартову Башту, з одного числа, я довідався більше, як за 56 літ від своїх пошів. Тут я знайшов се все, чого моє серце до того часу так дуже бажало. Тут я довідався е науці Христа як такої: про книжки які ви випускаєте в світ, даючи тим пізнати людям о часі в яким живемо і о правді, я також вичитав там, що бідним людям, коли попросять будете вислати даром Вартову Башту, — тому по вашій можливості прошу вас, як можете то присилайте мені. Я е на правду бідний, до сього старий. Тим я хочу не тільки себе кормити, але й другим вказувати путь правди. За се я буду вам дуже вдячний.

Желаю вам на дальше сили в так великій праці — В. Г.

Вельтін — Ярослав

Пишемо до вас і засидаємо сердечну подяку за ваші труды для нас. Ми отримуємо від вас Вартову Башту і книжочки — і до сього часу не в силі були оплатити. — Однак звертаємось не забувайте за нас, ми будемо старатися віддати довг наш, другим, віддаючи се, і голошучи о сім прекраснім царстві.

Ми просимо вас, о надісланне нам тих найновіших книжочок, які ми ще не отримали — миж стараємось із нашої сторони давати людям голошучи, і бачимо е й поступ. Много е противників, найбільші священники. — Однак нехай вони собі кричать і нехай гасять, що негасять, бо прядя і правда розвидлася по нашій земліці.

Тому: Борітесь, поборете, вам Бог помагає, За вами сила Божа і правда святая. — В. Г.

„НЕ ЛЯКАЙСЯ МАЛЕ СТАДО“ - „БО ВИ СВИДКИ, У МЕНЕ ЩО Я БОГ“

ПОСТАНОВІТЬ ЖЕ В СЕРЦЯХ ВАШИХ НАПЕРЕД, НЕ ГОТОВИТЬСЯ ВІДКАЗУВАТИ: Я БО ДАМ ВАМ УСТА І ПРЕМУДРІСТЬ, КОТРИЙ НЕ ЗДОЛЮТЬ ПРОТИВИТИСЬ АНІ ВСТОЯТИ УСІ ПРОТИВНИКИ ВАШІ. — І ВУДЕТЕ НЕНАВИДЖЕНІ ВІД УСІХ ЗАДЛЯ ІМЯ МОГО, АЛЕ Й ВОЛОСИНА З ГОЛОВИ ВАШОЇ НЕ ЗАГИНЕ. — Євангелія ЛУКИ 12:32; 21:14-18; Ісаїя 43:12.

Спява нижна — Стрий

Дорогі і любі браття: Повідаю, що з вами я познакомився через вашого брата у Львові, від котрого одержав книжки. Найперше дякую Богу, що вас просвітив своєю правдою, бо правда визволить нас і разом дякую і вам сердечно, бо трудитесь для поширення справи Божої. Велика ласка Божя сплила на мене по прочитанню цих книжочок, що не лиш в мені горить та іскра любови до Бога і свого ближнього, але сей огонь запалив і прочіх братів по Христі, що так довгий час були затемнювані фалшивою наукою телерішого духовенства, котрі так довгі часи голосили і стрішнич людей всякими стріхиттями як Пеклом чистилищем і Бог значам і люде вірили свято в то все і давали себе обдирати з останнього пента і то все не приносило їм ніякої користі, а найгірше наш попомько дався людям в знаки, що брав значні суми, то є за похорони і т. д., та ще до сього лаяв безмислосердно людей, що не наймали служб чи парастасів, називаючи їх дикунями — кажучи, що Бог того всього жадає.

І так любі браття такі огидні і мерзкі слова виговорював, що другому сужаючи з боку робилося встидно таке безчесне слухати. Отже до сих час люде давалися дурити в безрозумі своїм. Наш „душпастир“ вже в нас 19 літ, але вам ніхто не скаже, щоби він комусь, шось доброго зробив, із тої церкви зробив чисту торговлю і торгує живими і мертвими.

Та настав час, пора суд мертвим прийняти, але перше зі живими Господь судиться. Так жилось йому добре, аж ми отримали книжки і я зачав студіювати, і ширити слово правди Божої і зачав голосити, що теперішнє поштування є їх власна видумка для своєї користі, а не за якісь душі чоловіка, вказав на безпотрібне плачіння за похорони, парастаси і т. д. та на підставі слова Божого вказував людям, що є миле в очах Божих, а що гідь і розуміли всьо люде і признали за правду і давай ходити за мною роєм, як ті пчолы. Але піп не слав, і дуже нетерпеливо ждав неділі, як його вірні зберуться до церкви. . . і дочекався але не всіх, багато вже по дорозі згубились, відступили і задивувався, що сталося, що нема всіх овечок, але помімо неправди по його стороні, постановив боронити до останнього.

Мої вірні, мое дороге стадо — почав говорити на казанню: Я довідався, н. м. межі вас закрався вовк і хоче вас розполошити і вдалося йому розбити вас, але не всіх. Я вам тепер скажу на розум, то є люді, що закладають нову віру і иншу церкву . . . ви не сходіться з ними і дусіть того гаде, бо воно може вас покусати (красну науку дає своїм вірним — прип. Ред.) Ви мої братя допоможіть мені в так важнім ділі — кінчив дальше, — бо і Апостоли помагали Христу.”

І що ж подумаете брати, вгловив в своїх вірних, і в день памятки Йоана Хрестителя пілий день радичня, що з нами зробити, а під вечір, зібралася їх банда і засіла на мене коло моєї хати і давай до віри батьків, як вони кажуть колом навертати. Однак нічогоз того мені не зробили, бо добрі люде мені товаришчили. Ось, хоч раз дочекалисьмося, що за правду буть. Справа пішла до повітового суду до Стрия. А я з ще більшим запалом взявся я до розширення правди і від свого не відступлю і вірю, що Бог мені допоможе.

Оже я бим просив на мгілість Божу і його правду о висланне нам на перший раз хоть по дві всіх наших книжок і Вартову Башту. Знаємо, що вам прикро за гріш, но все таки лекше. Отримані книжки не стоять, але йдуть з рук до рук з хати до хати і села до села і люде з великим запалом читають Присно вас о ласкаве ширше поясненне сеї та взнеслої науки, та подати нам більше інформацій як краще подати людам світло правди. В нашій селі жгє понад 1,000 людей, а більшість з них ходить ще в темряві Кінчу, засидаючи вам шире християнське поздоровленне, з вірою і надією, що ви браття додожите, що більших старань, за це нехай Господь наш Ісус Христос збогачує вас своїми дарами небесними.

Ваш брат Д-О. Ф-А.

Михайлевичі, Дрогобич.

Мир в Господі і благословенне Отця з Небес, нехай зійде на вас, а сила Вишнього дух не просвітить розум апостолів. доти вони не знали, що мають почати, коли одержали се благословенне від Бога Отця, та силу, мудрість і відвагу, тоді впрст вступили з наукою Ісуса поміж людей без ніякого страху, та проповідували Спасителя світа.

До сього часу і наш нарід не знав, що він є, на що він жпє, що з ним за життя та що по смерті буде. — Одко тільки було йому знанє кріпацтво і кріпацтво. Священники, що держали і держать ще подекуди на дальше народ у темноті задержали з них послідний гріш, а тим зодбували собі славу і горюрі їздили в панських повозах, усе чинили, що тільки їх душа забага, а людей, як вони називають „хлопів“ водили, як волів до ярма страхуючи їх вічними муками, пеклом, чистилищем іт. н., котрим не буде кінця, як тільки хто не послухав їх і не дасть 100 злотих за похорон; 50 злотих за плаю; 6 яць і 50 зл. за словідь; 20 зл. за службу божу за померших; 5 зл. і два хліби за парастас; 5 зл. і курка за хрещенне; — то всіх чекав вічний огонь і проклін раз на все. — У все се люде дже а дже вірили не знаючи і не маючи змоги пізнати і довідатись о правді — кому се, за що і по що, чи сього вимагає Бог? Тепер представте собі той страшний образ. Мужик бідний і останню корову продав, щоби тільки поховати жінку; та заллатити попови, бо вона пійде через нього до царства божого за 100 зл., бо купив її за сі гроші — Сам же чоловік зі сиротами голыми, босими і голодними їсть екисул капусту, а представитель бога сатани не їсть і веселиться, а тобї хлоне вічні муки — пекло за життя і по смерті. — Страшний стап наших людей, що серце крається з розпукі і з любови до них.

Але Бог полюбив так світ, що свого Сина єдинородного дав, щоби світ Ним спасся, дав на викуп за всіх. І післяв його проповідувати день примирення і визволу людей; про царство Божє. І сьгодні де так страшне зло на світі, а головно в нас Всевишній післяв своїх людей, котрі ширять Слово правди, Слово Божє зі св. Письма. — Така новина зайшла і до нас а люде з радости аж плачуть. У нас тепер велика боротьба в селі. Коли перший раз прийшли книжки до нашого села, піп кричав, що се книжки фальшиві, тоді, ми оголосили, що сі книжки будуть читані на голос. І певного часу, зібравсь село під громадську канцелярію, вийт розпорядив хто має читати. Всі люде слухали, а один на глос читав. По перечитанню, книжочки „Пекло“ і Другий прихід Христа, ціла громада одноголосно ухвадила, що не знаходить нічого злого в тих книжках, а противно саму чисту правду зі слова Божого. — знайшлася між людьми і Бібіа, і провірювано подані стіхи. — Всі як стояли прочулялись а многом спав горючий камінь з серцець, котрий давив вже й так зболілу грудь. — У нас в селі тепер велика боротьба, село в процесі з попом.

Се таке зробило велике вражіння, що всякий терпець дійшов до крайности. Вони поназивали себе земськими богами, а нас поназивали хрещеними медведями, та паршивими вівцями, за се, коли ми вказували на слова правди. Тепер же весь народ пробудився. — Ми зі шпрого серця складаємо вам подяку, за вашу працю і труд, за так гірко запрацьований гріш, який ви дали нам в дарі, висилаючи, нам літертуру, о Божім слові. Направду браття, що се превелика радість, не знаючи вас лично дістати від вас такі красні слова потіхи і розради, о царстві Божім. Таких же, як ми много тут, куди не поглянеш, темрява кругом темрява, тому ми осмілюємось просити вас дорогі браття додожити до вашого великого старання, ще більше і подайте нам літератури, бо голод Слова Божого настав. Ми невмовно дякуємо вам шире, однак маючи на памяті, що се Господня праця, тому йому єдиному належить честь і слава і держава навіки амін.

(Потверджується, через уряд громадський . . . вийт)

ОГОЛОШУИТЕ ЦАРЯ І ЙОГО ЦАРСТВО!

